

BASIN VE HUKUKTA HAKİKATLERİ ARAŞTIRMA DERNEĞİ

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politika Belgesi

Basın ve Hukukta Hakikatleri Araştırma Derneği, hakikat arayışı ile derneğin çıkış amacı gereği her türlü yolsuzluğa da karşı olup sivil toplum örgütlenmelerinin gereği olarak kabul eder. Dernek hesap verilebilirlik, şeffaflık ve açıklık ilkelerini benimser ve ortaklaştığı kurum ve kuruluşlarında aynı politikayı benimsemesini önceler.

Yolsuzlukla mücadele için hazırlanmış olan Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi yolsuzlukla mücadele konusunda hukuken bağlayıcı ve evrensel nitelikte olan tek sözleşmedir. Birleşmiş Milletlere üye devletlerinin büyük çoğunluğu sözleşmeye taraftır. Türkiye de 28 Haziran 2018 tarihi itibarıyla Sözleşmeye taraf olmuştur.

Basın ve Hukukta Hakikatleri Araştırma Derneği de Rüşvet ve yolsuzluk ile tutum belgesi ile bu konudaki tutum ve yaklaşımlarını belirtir, ilke ve uygulamalarına uyumlu olunmasını bekler. Dernek sunduğu bu tutum belgesi ile hangi uygulamaların yolsuzluk olarak değerlendirildiğine ilişkin bir çerçeve çizmekte ve tespit, inceleme ve karar süreçlerinde gözetilecek ilkelerin belirlenmesini içermektedir.

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Tutum Belgesi; üyeler, çalışanlar, Yönetim Kurulu üyeleri, Denetim Kurulu üyeleri, gönüllüler, danışmanlar, hizmet/ürün alınan firma/kişiler ve ortaklaşılan örgütleri kapsamaktadır. Dernek söz konusu kişilerin her türden yolsuzluk eylemlerinin yasaklanmasını ve bu tür eylemlere tolerans tanınmamasını sağlamayı amaçlar. Bu belge yönetim kurulu kararıyla uygulamaya konur. Tutum belgesi güncellenir, güncellemelerin onaylanması zorunludur.

Tanımlar

Rüşvet, bir kişinin herhangi birine, herhangi biri tarafından veya herhangi biri için veya herhangi bir başka kişi için, bir işin yapılması veya yapılmaması veya diğer uygunsuz menfaatleri temin etmek veya sürdürmek amacıyla, verilmesi icap etmeyen bir parasal veya diğer menfaatlerin teklif veya vaat edilmesi, verilmesi, onaylanması veya kabul edilmesini ifade eder.

Yolsuzluk, yolsuzluk uygulamalarından elde edilen gelirlerin aklanması; suç gelirlerinden oluştuğu bilinen mal varlığının yasadışı menşei, kaynağı, yeri, tasarrufu, hareketleri ya da mülkiyetinin gizlenmesi veya tebdil edilmesini ifade eder.

Bu kapsamda, Basın ve Hukukta Hakikatleri Araştırma Derneği belirtilen eylem ve uygulamaları yolsuzluk ve rüşvet kapsamında ele almaktadır;

- Derneğin aynı ya da nakdi malvarlığının izinsiz, usulsüz, uygun olmayan kullanımı veya çalınması
- Maliyet hesaplamalarında yanlış beyanda bulunulması, evrakların tahrip edilmesi veya silinmesi

- Derneğin herhangi bir iş akdi, ürün/hizmet satın alması veya yüksek ücret ödenmesi karşılığında nakit,hediye, kişisel çıkar yada kişisel bir iyilik kabul edilmesi
- Şantaj, gasp ve zorla alma,
- Herhangi bir nedenle rüşvet teklif edilmesi, verilmesi, istenmesi ya da alma konusunda anlaşılması

Hediyelik Eşya İkram ve Ağırlamalar

Dernek çalışanları bu kapsamda değerlendirilebilecek ve bağımsızlıklarını etkileyecek hiçbir hediye, ikram ve ağırlamaları kabul etmemelidir. Ulusal ve yerel geleneklere, misafirperverliğe saygı göstermek adına sembolik eşya ve hediyeler kabul edilebilir.

Sorumluluklar

Yönetim Kurulu yolsuzlukla mücadele tutum belgesinin uygulanmasından, tutum belgesine uyulmaması halinde bildirim,inceleme ve yaptırım gibi tüm prosedürlerin işletilmesinden sorumludur.

5253 sayılı Dernekler Kanunu'nda belirtildiği üzere denetleme kurulu sorumludur. Denetleme Kurulu; derneğin defter, hesap ve kayıtlarını yasal mevzuat, dernek tüzüğü, Rüşvet ve Yolsuzluk ile Mücadele Tutum Belgesi'ndeki esas ve usullere göre ve bir yılı geçmeyen aralıklarla denetler. Denetleme Kurulu, denetim sonuçlarını bir rapor halinde yönetim kuruluna ve toplandığında genel kurula sunar. Denetleme Kurulu üyelerinin istemi üzerine, her türlü bilgi, belge ve kayıtların, dernek yetkilileri tarafından gösterilmesi veya verilmesi, yönetim yerleri, müesseseler ve eklentilerine girme isteğinin yerine getirilmesi zorunludur. Denetleme Kurulu, Yönetim Kurulu ile birlikte bu politikanın uygulamasını izlemekten sorumludur. Yolsuzluğun soruşturulması sürecinde Denetleme Kurulu, bir Soruşturma Komisyonu oluşturur. Soruşturma Komisyonu'nun seçilmesinde çıkar çatışması oluşturulmaması Denetleme Kurulu'nun sorumluluğundadır. Soruşturma Komisyonu en az 3 üyeden oluşmalıdır. Teknik uzmanlık gereken durumlarda sayı artırılabilir. Denetleme Kurulu tamamen bağımsız üyelerden oluştuğu için asil ve yedek üyeler komisyonda yer alabilir. Yönetim Kurulu kararı ile bağımsız uzmanlarda soruşturma komisyonuna dâhil edilebilir.

Derneğin idari ve mali yönden düzenli denetiminden 5253 sayılı Dernekler Kanunu'ndaki düzenleme gereğince denetleme kurulu sorumludur. Denetleme Kurulu; derneğin defter, hesap ve kayıtlarını yasal mevzuat, dernek tüzüğü, Rüşvet ve Yolsuzlukla mücadele Tutum Belgesindeki esas ve usullere göre bir yılı geçmeyen aralıklarla denetler. Denetleme Kurulu, denetim sonuçlarını bir rapor halinde yönetim kuruluna ve toplandığında genel kurula sunar. Denetleme Kurulu, üyelerinin istemi üzerine her türlü bilgi, belge ve kayıtların, dernek yetkilileri tarafından gösterilmesi veya verilmesi, yönetim yerleri, müesseseler ve eklentilerine girme isteğinin yerine getirilmesi zorunludur.

Çalışanlar

Yolsuzluğun Araştırılması ve Soruşturulması

Yolsuzlukla ilgili bildirim ardından soruşturma için gerekli düzenlemeler yolsuzluk teşkil eden işlemin öğrenildiği tarihten itibaren 15 gün içinde yapılır. Yönetim Kurulu çıkar çatışması olmamak kaydı ile soruşturma sürecini başlatır. Soruşturma süreci komisyonun kurulmasından sorumlu olan Denetleme Kurulunun bilgisinde yürütülür. Soruşturma Komisyonu üyeleri soruşturmaya başlamadan önce gizlilik beyanı vermek ile yükümlü olup gizlilik ilkesinin çiğnenmesi yaptırımlara sebep olur. Yolsuzluğa ilişkin raporlama sürecinde Denetleme Kurulu, karar alma sürecinde ise Yönetim Kurulu yetkilidir. Yürütülen süreçte Yönetim Kurulu bilgilendirilmeli, belgeler gizli ibaresi ile yapılmalı, görüşmeler ve notlar rapora eklenmeli, karar süreci ile ilgili soruşturma komisyonunun tavsiyelerini içermeli, soruşturmanın uzamamasına dikkat edilmelidir. Soruşturmaya konu kişi veya kişiler araştırma ve soruşturma bittikten sonra bilgilendirilmelidir.

Derneksürecin güvenilirliği için tedbirler almak ile yükümlü olup masumiyet karinesi ve yine şikayet edenin korunması için eşit ve öncelikli tedbirler almalıdır. Olası herhangi bir mağduriyetin önlenmesi Yönetim Kurulunun sorumluluğundadır.

Kararalma sürecinde derneğin çalışma politikası ve etik kuralları esas alınır ve bağlayıcıdır. Yolsuzluk içeren eylemin tespiti halinde dernek üyeliği ve iş akdi Yönetim Kurulu kararı ile feshedilir. Devamla soruşturma süreci neticesinde yolsuzluğa karışan, göz yuman ve destekleyen kişi ve/veya kurumlar kara listeye alınır. Ortaklaştığı kişi ve kurumları da somut deliller ile bilgilendirme hakkına sahiptir. Suçlanan kişinin aklanması hali ise Yönetim kurulunun sorumluluğunda olup asılsız olduğu ispatlanan bildirimlere ilişkin derneğin kararı yazılı olarak açıklanır.

Dernek, ulusal ve uluslararası mevzuat tarafından belirlenen sınır ve sorumluluklara uymak ile mükelleftir. Zarara neden olan kişi ve/veya kurumlar doğan zararı ödemeyi reddeder veya ödeyemeyecek durumda ise yürütülecek hukuki süreç ile dernek alacakları takip edilir.